

(o)

PAVLI HERMANNI
LAPIS
MATERIAE MEDICAE
LYDIVS

PRAEFATIO.
LECTORI BENEVOLO

Salutem plurimam dicit

D. CHRIST. FRID. WELSCHIVS.

Praesens opusculum, Benevole Lector, quod tibi vice hac offertur, non meus, sed Beati Pauli Hermanni, Medici & Professoris Lugduno Batavi olim celeberrimi, Botanici vero incomparabilis, Labor est. Beati scribo Hermanni, Praeceptoris mei quondam, imprimis in Re botanica, doctissimi, & quod primo loco erat nominandum, infucati & fidelissimi. Hic hasce pagellas eum in finem conscripserat, ut sibi, ad lectiones super Materia Medica habendas se Praeparanti Enchiridii loco inservirent commode. Singulorum Clarissimus hic Vir & simplicium, & compositorum Medicaminum constitutionem viresque exacte callebat, nitide & nervose, secundum ductum naturae ipsarum rerum, eadem describebat, mellitoque ore descriptiones suas illustrabat, variisque remediorum formulis suppeditatis ad Praxin apte applicabat, ac Praxi confirmata remedia non vanorum Empiricorum more celata volebat, sed ut sincerum probumque decet Medicum, suos fideliter docebat, quo & illi aliquando indigo proximo inservire iisdem possent. Inter illos, qui ab hujus Viri Clarissimi ore eo tempore pendebant, uberrimamque doctrinam colligebant, ego etiam fui, quod, quam diu vixero, maximis felicitatis meae monumentis annumerabo. Omnem favorem mihi, discendi cupido, ab hoc Viro exhibitum, satis dilaudare velle, conamen sane esset irritum & impossibile. Sufficiat ergo, si brevissimis coram universo litterato orbe profitear, me tantum a Beato Hermanno & favoris & fidelissimae doctrinae accepisse, quantum si centum simul vixissemus annos officiis meis demereri haud potuissem.

(a)

Non

Non itaque dulcis, non jucunda, non s̄avis mihi Beati Hermanni est recordatio, sed amara semper & perquam acerba; Plus enim vice simplici undofas ex oculis meis extorsit lacrymas. Minime namque fallor, si mihi persuadeo, cum incomparabili Hermanno omnes Botanophilos Ducem suum & Principem, me vero, sit venia verbis, fidelissimum meum Præceptorem, inter omnes, quotquot unquam habui, Patronumque certum & immutabilem, amisisse. Ad alia quam plurima fidelitatis suæ erga me testimonia præsens opusculum, suum nempe, ut vocabat, Enchiridion, paucis, & nemini sane, nisi quem amabat infucatumque erga se inveniebat, ab eo communicatum, jure meritoque refero. Scio equidem optime, Manuscriptum quoddam de materia medica agens ex ejus discursu super hoc Enchiridio a nonnullis suis Auditoribus casamo volante exceptum compilatumve, apud quosdam inveniri. Verum, ipsum Enchiridion, seu concinnam ejus materiæ Medicæ examinandæ Methodum, possident, ut opinor, pauci. Manifestum autem hunc Beati Hermanni laborem, paucis quidem pagellis complexum, est magna adhibita opera plurimaque experientia ab eo exantlatum, facio, omniumque expono oculis propterea, ut sanctis Hermannianis Manibus illud reddatur, quod iis debetur. Haud enim sine maximo tædio hætenus aliquoties observavi, nonnullos Autores, quos facile nominare possem, ni eorum nominibus & famæ parcere magis placeret, in describendis simplicium imprimis plantarum virtutibus hunc Cl. Hermanni laborem fecisse suum. Plurima namque simplicia, etiam illa, quæ certe nunquam viderunt tam accuratè ad mentem Hermanni describunt, ut jurares, eos ipsos singula vel degustasse, olfecisse aliisque experimentis indagasse; Vel genium Beatissimi Hermanni iis affuisse & quæ scribere deberent, digitasse, calamumque direxisse; Quæ sane audacia & scribendi prurigo sæpe ad risum meum disposuit animum. Patebit igitur, ut spero, in posterum manifeste omnibus, hos Autores non ex fonte ipsius naturæ, quæ vera erat Methodus Hermanniana, sed ex alieno hoc eruditionis nectar hausisse. Errasse tamen etiam quandoque Beatum Hermannum, non negabo; sed homo erat: Erravit ille, erramus nos, & errabit Posteritas. Vale!

I. N. I.